

Úlohy ke cvičení

Definice 1. Jako *relaci* R nazveme libovolnou podmnožinu kartézského součinu $X \times Y$. Neboli $R \subseteq X \times Y$. Pokud $X = Y$, pak o R hovoříme jako o *relaci na* X . Místo $(x, y) \in R$ často píšeme xRy . Relací R^{-1} rozumíme $R^{-1} = \{(x, y); (y, x) \in R\}$.

Definice 2. Relace R na množině X je:

- *reflexivní*, pokud pro každé $x \in X$ platí xRx ,
- *symetrická*, pokud xRy implikuje yRx ,
- *antisymetrická*, pokud xRy a yRx implikuje $x = y$,
- *tranzitivní*, pokud xRy a yRz implikuje xRz .

Definice 3. Mějme relace $R \subseteq X \times Y$, $S \subseteq Y \times Z$. Pak *složení* relací R, S je relace $R \circ S \subseteq X \times Z$ definovaná následovně: $xR \circ Sz$ právě tehdy, když existuje $y \in Y$ takové, že xRy a zároveň ySz .

Úloha 1. Rozhodněte, které z následujících relací jsou reflexivní, symetrické, tranzitivní a antisymetrické.

1. $X = \{a, b, c\}$, $R = \{(a, a), (a, b), (b, b), (b, a), (c, c)\}$
2. $X = \{a, b, c\}$, $R = \{(a, a), (c, c)\}$
3. $(X, R) = (\mathbb{N}, \leq)$,
4. $X = \{1, 2, \dots, 10\}$, $R = \{(x, y) : nsd(x, y) = 1\}$, neboli x a y jsou nesoudělné.

Úloha 2. Budte R a S reflexivní relace na téže množině. Které z následujících relací jsou také reflexivní?

1. $R \cup S$	4. $R \oplus S$
2. $R \cap S$	5. $R \circ S$
3. $R \setminus S$	6. R^{-1}

Úloha 3. Určete počet relací na n prvcích:

1. všech,	3. symetrických,
2. reflexivních,	4. antisymetrických.